

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci *Adama Kracíka*

„Občanská výchova a možnost jeho přispění k orientaci jednice v rámci demokracie, občanské společnosti a modernity – pohledy učitelů“

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:

Předkládaná práce představuje upravenou variantu textu, který byl v minulém roce předložen k obhajobě. Současná verze navazuje na teoretické zázemí a empirický výzkum, které byly využity při přípravě předcházející varianty bakalářské práce. Reaguje na oponentní připomínky, které se týkaly zejména přesnějšího využití sekundárních pramenů k programům výuky občanské výchovy a zřetelnější doložení primárních pramenů navazujících na provedené rozhovory.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce má standardní členění: v úvodu je formulován problém a kontext jeho výzkumu, více než polovina textu je věnována teoretickým otázkám, které autor považuje za důležité pro výzkum zvoleného problému: povaha současných (moderních) společností (zejména s využitím Giddensovy koncepce radikalizované modernity), koncepcí demokracie a koncepcí občanské společnosti (i zde s pomocí vybraných autorů – Dahrendorfa, Sartoriho, Müllera, Vajdové). Teoretickou část práce uzavírá formulací výzkumných otázek, které jsou zaměřeny na analýzu postavení učitele občanské výchovy či výchovy k občanství. V návaznosti na formulované výzkumné otázky je prezentován text k metodám výzkumu, pomocí kterého je zdůvodněn metodický design provedeného výzkumu, včetně ověřovacího předvýzkumu. Empirická část se skládá ze dvou částí. V první části (části 3 – 6) jsou prezentovány a kriticky hodnoceny dokumenty, které usměřují základní vzdělání (včetně výchovy k občanskosti) z pozice MŠMT. Druhá část (body 7 – 15) uvádí výsledky rozhovorů s učiteli občanské výchovy i dalšími školními aktéry. V závěru empirické části se autor vrací k výzkumným otázkám a odpovídá na ně, které byly získány pomocí rozhovorů. Závěrečná interpretace shrnuje autorovy poznatky o stavu výchovy k občanství, které byly získány pomocí teoretické části, kritického čtení dokumentů MŠMT a rozhovorů s vybranými učiteli.

Hodnocení práce:

I v současné variantě bakalářské práce sleduje Adam náročný přístup ke zvolenému problému. Snaží se porozumět problému výchovy či přípravy k občanství pomocí vybraných makrosociologických témat, která by mu umožnila specifikovat sociální kontext základního školství a výchovy k občanství zvláště. Lze souhlasit s předpokladem, že radikalizace současných modernizačních změn, jejich technických aspektů a dopadu na postavení člověka, medializace lidské zkušenosti i s tím související problémy jednání a institucí – teoretické argumenty, které autor využívá – působí na situaci školní mládeže. Jsou to také důležitá témata pro promyšlení způsobu výuky o současné společnosti na základních školách. Nepodařilo se však plně promítnout tento teoretický rámec do relevantního empirického výzkumu. Určitá vazba se prosadila v kritice dokumentů. V rozhovorech se však tázání a interpretace pohybují mimo představený teoretický rámec. Doporučuji, aby Adam při obhajobě objasnil interpretační rámec rozhovorů - s jakými předpoklady přistupoval k rozhovorům, zda strukturoval dotazování, jak zaznamenával poznatky, jakou shodu nebo rozdíly mezi školami zjistil, jak ji lze vyhodnotit.

Práci hodnotím jak dobrou.

Müller Karel (28.5.2011)